

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3235/2023
19.12.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужила АА и ББ, обе из ..., чији је заједнички пуномоћник Александар Зиројевић, адвокат из ..., против тужене Економско-трговинске школе Сопот, чији је пуномоћник Светлана Перовић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 87/23 од 24.03.2023. године, у седници одржаној 19.12.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 87/23 од 24.03.2023. године и предмет враћа истом суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту П1 87/21 од 20.09.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев, па су поништена: решење конкурсне комисије тужене за избор по конкурс за пријем у радни однос на неодређено време број ... од2020. године, решење директора тужене број ... од2020. године којим је одбијена жалба тужиле АА на наведено решење конкурсне комисије и решење директора тужене број ... од ...2020. године којим је одбијена жалба тужиле ББ на наведено решење конкурсне комисије тужене. Ставом другим изреке је обавезана тужена да тужилама накнади трошкове спора у износу од укупно 243.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 87/23 од 24.03.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужиле су поднеле одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...20/18 и 10/23-др. закон, у даљем тексту: ЗПП), и оценио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, по расписаном конкурс у тужене за пријем у радни однос на неодређено време за четири наставника стручних предмета из области економије, права и администрације, објављеног ... године у листу „Послови“, конкурсна комисија тужене је оспореним решењем од ...2020. године, извршила избор између пријављених кандидата међу којима су биле тужиље и примила у радни однос на неодређено време ВВ, мастер ..., ГГ, мастера ..., ДД, дипломираног ... и ЂЂ, дипломираног ... У образложењу оспореног решења је наведено да су сви пријављени кандидати, њих шесторо, испуњавали услове за избор на радно место наставника стручног предмета из области економије, права и администрације прописане Законом о основама система образовања и васпитања и да су након обављеног разговора са кандидатима, конкурсне документације која је достављена и резултата психолошке процене свих кандидата од стране Националне службе за запошљавање, изабрана наведена четири кандидата, међу којима нису биле тужиље. Тужиље су изјавиле жалбу против решења комисије за спровођење конкурса од 21.08.2020. године, која је оспореним решењем директора тужене од 07.09.2020. године одбијена као неоснована. Тужиље тужбени захтев за поништај оспорених решења заснивају на чињеницама имају више часова стручног усавршавања од примљених кандидата и више радног стажа, а похађале су све предвиђене семинаре у организацији школе, те су се самоиницијативно усавршавале у области ... У првостепеном поступку је утврђено да приликом избора кандидата по конкурс за пријем у радни однос на неодређено време нису постојали додатни објективни критеријуми, осим критеријума прописаних Законом о основама система образовања и васпитања, да је комисија која је донела оспорену одлуку о избору кандидата проценила да су примљени кандидати бољи од тужиља на основу приложене конкурсне документације и прибављене психолошке процене свих кандидата од стране Националне службе за запошљавање, да су о разговорима обављеним са кандидаткињама састављени записници, те да је пресудна чињеница за одлуку о избору био однос кандидата са децом, а што је утврђено на основу психолошке процене и сазнања психолога о односу ученика и професора, до којих се дошло путем разговора психолога и ученика.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да су оспорене одлуке незаконите, имајући у виду да не садрже разлоге из којих је предност дата кандидатима који су изабрани, због чега се из оспорених решења није могло утврдити шта је превагнуло приликом доношења одлуке о избору кандидата који ће бити примљени, а имајући у виду да је пресудна чињеница за избор кандидата био однос ученика и професора, на основу података којима су психолози располагали, при чему се оспорена решења не позивају на те чињенице.

Одлучујући о жалби туженог, другостепени суд је оценио да је првостепена одлука правилна, али из других разлога. Ово стога, што се према правилима из члана 154. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр.88/17...6/20), пријем у радни однос на неодређено време врши на основу конкурса који расписује директор. Конкурс спроводи конкурсна комисија коју именује директор а састоји се од три члана. Комисија утврђује испуњеност услова кандидата за пријем у радни однос прописаних чланом 139. тог закона. Конкурсна комисија сачињава листу кандидата који испуњавају услове за пријем у радни однос у року од осам дана од дана пријема резултата психолошке процене способности за рад са децом и ученицима,

затим обавља разговор са кандидатима са листе, сачињава образложену листу свих кандидата који испуњавају услове и доставља је директору. Директор установе доноси решење о избору кандидата по конкурс у року од осам дана од дана достављања образложене листе. Кандидат незадовољан решењем о изабраном кандидату може да поднесе жалбу органу управљања у року од осам дана од дана достављања решења директора о избору кандидата по конкурс. О жалби одлучује орган управљања у року од 15 дана од дана подношења жалбе. Како је у конкретном случају одлуку о избору кандидата по расписаном конкурс, односно решење о избору кандидата, донела конкурсна комисија тужене, а одлуку о жалби на оспорено решење донео директор тужене, то су оспорене одлуке сходно цитираним законским одредбама донете од стране неовлашћених лица, из чега произлази да су незаконите.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом тужене указује да је приликом доношења побијане пресуде материјално право погрешно примењено.

Наиме, приликом одлучивања о жалби тужене, другостепени суд је применио Закон о основама система образовања и васпитања који није био важећи ни у моменту расписивања конкурса од стране тужене школе за пријем у радни однос на неодређено време четири наставника стручних предмета, као ни у време када је о избору кандидата по том конкурс одлучивано.

Тужена је конкурс за пријем у радни однос на неодређено време објавила у листу „Послови“ ... године, те је по том конкурс, конкурсна комисија тужене извршила избор између пријављених кандидата, решењем донетим 21.08.2020. године, на које су тужиле изјавиле жалбу о којој је одлучио директор тужене 07.09.2020. године, због чега се на спорни однос имају применити одредбе закона који је важио у време расписивања конкурса и доношења одлуке о избору по конкурс и одлуке о жалби на решење о избору, односно Закона о основама система образовања и васпитања који је ступио на снагу 24.01.2020. године (објављен у „Сл. гласнику РС“, бр.6/20), и важио до доношења новог закона 28.12.2021. године. Одредбом члана 154. став 7. овог закона, било је прописано да конкурсна комисија доноси решење о избору кандидата, ставом 8. било је прописано да кандидат незадовољан решењем о изабраном кандидату може да поднесе жалбу директору, док је ставом 9. било прописано да о жалби одлучује директор, како је у овом случају тужена правилно и поступила.

Међутим, другостепени суд је приликом одлучивања погрешно применио материјално право, односно одредбе Закона о основама система образовања и васпитања објављене у „Сл. гласнику РС“, бр.129/21 од 28.12.2021. године, дакле закон донет после више од годину дана од доношења одлука оспорених у овом поступку, чијом одредбом члана 154. став 8. је било прописано да директор установе доноси решење о избору кандидата по конкурс на основу образложене листе коју му доставља конкурсна комисија, а чланом 9. је било прописано да кандидат незадовољан решењем о изабраном кандидату може да поднесе жалбу органу управљања, док је чланом 10. било прописано да орган управљања одлучује о жалби.

Због погрешне примене материјалног права, другостепени суд је оценио да жалба тужене није основана јер су побијане одлуке донели ненадлежни органи, међутим, то у овом спору, како је већ објашњено, није случај. Због погрешне примене материјалног права, другостепени суд је пропустио да одлучи о наводима жалбе

тужене којима се побија првостепена пресуда, те се због тога правилност другостепене одлуке не може испитати јер за њу, осим погрешних, нису дати други разлози, односно другостепени суд није испитао правилност првостепене пресуде у смислу жалбених навода који се односе на примену материјалног права и правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања.

На основу изложеног применом одредбе члана 416. став 2. ЗПП, донета је одлука као у изреци.

У поновљеном поступку другостепени суд ће ценити све наводе жалбе тужене, како оне који се односе на утврђено чињенично стање, тако и на правилност примене материјалног права, а приликом одлучивања примениће Закон о основама система образовања и васпитања који је важио 2020. године, у време настанка спорног односа, па ће затим донети нову, на закону засновану одлуку.

**Председник већа - судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић